

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

„Blagor človeku, ki ima srce za ubogega in potrebnega!“

(Psalm 40)

Treska in hudega vremena, reši nas, o Gospod! Daj in ohrani sad zemlje, prosimo te, sliši nas: tako moli naša sv. cerkev skozi usta svojih duhovnikov in vernikov. Kako upravičena in potrebna je ta molitev, spozna človek takrat, ko nastopi proti njemu sila narave s treskom in hudim vremenom, ki uniči ves sad zemlje. Letošnje poletje je bila Slovenija na več krajih pozorišče treska in hudega vremena z vsemi strašnimi posledicami. Toča in druge uime so uničile v mnogih krajih skoro vse poljske pridelke. Poleg škode, povzročene na poljskih sadežih, v sado-nosnikih in vinogradih, je tudi ponekod storjena velika škoda na cestah, potih in stavbah. Vihar je razkrival strehe, podiral kozolce, toča je pobila šipe in razbila opeke, nalivi so pokvarili in ponekod celo uničili ceste in steze. Prizadetih je nad deset okrajev. Škoda je uradno ocenjena na približno 60 milijonov dinarjev.

Prizadeto prebivalstvo je obupano. Letos se je obetala dobra sadna letina. Vzela sta jo vihar in toča. Sadno drevje je popolnoma okleščeno, vinska trta stoji brez grozdja in listja, mlado drevje se suši. Uničena je zlasti korenina, krompir in ajda, ponekod tudi pšenica, rž, ječmen in oves. Prebivalstvu preti glad. S strahom pričakujejo ljudje zimo. Kaj bomo jedli? S čim bomo prehranili otroke? Odkod dobimo zanje obleko in obutev: tako s solzami v očeh vprašujejo starši. Najhujše so letošnje vremenske katastrofe poleg nekaterih krajev na Kranjskem udarile na štajerskem nekatero obsojalske župnije (Buče, Polje, Pilštanj, Podčetrtek), potem nekatere kraje pod Pohorjem (Zg. in tudi Sp. Polskava, Fram) in tudi druge kraje (Loče, Špitalič, Sv. Jernej itd.).

Gorje ti, kmet, gorje! Te besede pesnikove veljajo v polni meri za prebivalce od letošnjih vremenskih nezd in jim prizadetih krajev. Ne pustimo jih samih! Saj sami ne bi mogli prenesti gorja. Podlegli bi mu, obupali in propadli. Pomagajmo jim! Uprava dravske banovine je že organizirala potrebno pomožno akcijo. Ban dr. Natlačen je izdal poziv vsem prebivalcem dravske banovine, naj v tej veliki nesreči in stiski pride na pomoč našemu kmetu, ki sicer nikoli ne prosi podpor. Zlasti gospodarski krogi naj bi našemu kmetu priskočili na pomoč. Za izvedbo pomožne akcije je ustanovljen pri-

banski upravi osrednji pomožni odbor. Tudi vsa okrajna načelstva so prejela navodila glede načina zbiranja podpor. Poleg denarnih podpor so dobrodošle tudi podpore v živilih, obleki in tudi v živinski krmi.

Na pomoč po toči prizadetim krajem tudi kliče prevzvišeni g. knezoškof lavantinski dr. Tomažič. V posebnem pozivu se obrača do vernikov ter jih tako opominja: »Krščanska ljubezen nam velevala, da svojim bratom in sestram v Kristusu, ki so postali po uimi tako hudo nesrečni, nekoliko omilimo s svojo dobrodelnostjo bedno stanje in jim nudimo prvo pomoč. Blagor človeku, ki ima srce za ubogega in potrebnega: njega bo rešil Gospod ob hudem dnevu« (Ps. 40, 2). Bog sam, ki je neskončno usmiljen, ima dopadenje nad nami, ako smo usmiljeni do svojega bližnjega. Blagor usmiljenim, zakaj ti bodo usmiljenje dosegli! »Mat. 5, 7). Z miloščino, ki jo bomo dali siromakom, bomo sa-

mi zaslužili milost, da nam bo Bog prizanesel z enakimi nezdami. Zlasti bi se naj spomnili teh, ki so po toči tako hudo poškodovani, tisti, ki jim je letos ljubi Bog blagoslovil pridelke na polju in v vinogradih in jih obvaroval vremenskih nesreč. Na najplemenitejši način bodo pokazali svojo hvaležnost Bogu, ako priskočijo na pomoč po neurju in toči hudo prizadetim. Miloščina dela veliko zaupanje pred najvišjim Bogom vsem, ki jo dajejo« (Tob. 4, 12).«

V to svrhu je prevzvišeni g. knezoškof odredil darovanje v cerkvi za po toči najbolj prizadete župnije v lavantinski škofiji in obenem za namene poziva banske uprave. Razen milodarov v denarju tudi toplo priporoča zbirko živil, obleke in krme, ki jo v smislu svojega poziva izvede banska uprava po pristojnih okrajnih načelstvih. Kot prijatelj našega ljudstva dostavlja naš list navedenim pozivom iskreno željo in prošnjo: Ne pozabimo tistih, ki vsled nesreče trpijo pomanjkanje, bedo in stisko! Priskočimo jim na pomoč!

Odpri srce, odpri roke,
olajšaj bratovo gorje!

Francoska vlada hoče železnice podržaviti. Francoske železnice so v zasebnih rokah. Sedanja Chautempsova vlada hoče železnice odkupiti zasebnim družbam in jih podržaviti.

Poljski kmetje nočejo biti slepo orodje v rokah vlade. Kmetje na Poljskem so pokazali na več krajih presneto ostre zobe sedanemu diktatorskemu režimu. Dne 15. avgusta je izbruhnila stavka kmetov, ki ne pustijo, da bi se uvažala živila v večja mesta. Onim kmetom, ki skušajo na skrivaj vtihotapljati prehrano v mesta, uničujejo živila in pridelke. Preskrba velikih mest kakor Krakova, Lodza, Poznanja in Varšave, je hudo ogrožena. Oblast je zaprla več voditeljev opozicijskih kmetov in je bilo že par krvavih spopadov med stavkujočimi kmeti in orožniki. V Glatovi v okraju Resesov je hotelo imeti 10.000 stavkujočih kmetov zborovanje, ki pa ni bilo napovedano. Orožniki so rabili orožje in je bilo ubitih 12 ljudi, 20 pa hudo ranjenih. V Gorlici je bilo ustreljenih ob priliki spopada z orožniki 11 kmetov, 12 ranjenih.

Odločilen uspeh nacionalistov v Španiji. Zadnjič smo beležili vest o prebitju rdeče fronte na severu po nacionalistih na štirih mestih. Kakor hitro je nacionalnim četam uspel proboj, je bilo zadnje važno oporišče rdečih na severu obmorsko mesto

Santander zgubljeno. Od prebitja fronte do cilja v Santandru niso zadele zmagovite čete generala Franca na noben resen odpor rdeče milice. Ko so bili zmagovalci 6 km pred Santandrom, so se uprli nacionalistom naklonjeni prebivalci Santandra in je prišlo do hudih pouličnih bojov z rdečimi, ki so končno le uvideli, da je vsak nadaljni odpor zaman. V pristanišče Santander je priplula 25. avgusta angleška križarka »Caid«. Na ladjo so se vkrcali člani rdeče baskovske vlade s predsednikom Aguirre in so pobegnili pred nacionalisti, ki so vkorakali v Santander 26. avgusta proti poldnevu. V mestu se je predalo zmagovalcem 40.000 rdečih miličnikov. Z zavzetjem Santandra je postala Francova armada 80.000 mož prosta in bo prepeljana na madridsko fronto, kjer je še zadnji trdejši oreh za zmagovalce. Ko bo general Franco zbral pred Madridom vse svoje bojne sile in vojni material, potem bo brezdvomno začetek konca za rdečo vlado v Valenciji, ki se je izkazala v tako dolgotrajni državljanski vojni čisto nesposobno. Ostala bo generalu Francu samo še Katalonija, katero hoče pridobiti z zasiguranjem avtonomije pod nacionalistično nadoblastjo.

Kaj in koliko je pridobil general Franco z zavzetjem Santandra? Mesto Santander je štel pred državljansko vojno 90.000 prebivalcev. V okolici za prekoceansko trgovino važnega mesta so bogati železni rudniki, rudniki cinka, bakra in premoga. Vsa pokrajina Santander ima 400.000 prebivalcev.